

MA Sem.-3 Examination

504 - (EA)

Sanskrit

April-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. नीचेना श्लोकोनुं भाषांतर करी समजवो. (कोईपक्ष बे) (14)

- (१) सत्वरजस्तमश्चैव गुणत्रयमुदाहृतम् ।
साम्यावस्थितिरेषां प्रकृतिः परकीर्तिता ॥
- (२) वामदेवस्तु भगवान् सृजन्मुखतो द्विजान् ।
राजान्यान सृजद्वाह्वोर्विद् छूद्रानूरुपादयो ॥
- (३) यस्मान्मा रुदतेत्युक्ता रुदन्तो गर्भसंसंस्थिताः ।
मरुतो नाम ते नाम्ना भवन्तु मखभागिनः ॥
- (४) बहुभिर्धरणी भुक्ता भूपालैः श्रूयते पुरा ।
पार्थिवाः पृथिवीयोगात्पृथिवी कस्य योगतः ॥
अथवा

1. नीचेना श्लोकोनुं भाषांतर करी समजवो. (कोईपक्ष बे)

2. नीचेना श्लोकोनुं भाषांतर करी समजवो. (कोईपक्ष बे) (14)

- (१) कन्या भूत्वा च लोकान्स्वान्पुनाराप्यसि दुर्लभान् ।
पराशरस्य वीर्येण पुत्रमेकमवाप्यसि ॥
- (२) विस्मृताऽभिनयं सर्वं यत्पुरा भरतोदितम् ।
शशाप भरतः क्रोधाद्वियोगाद्स्य भूतले ॥
- (३) नष्टे धर्मे तथा जज्ञे विष्णुर्वृष्णिकुले प्रभुः ।
कर्तुं धर्मस्य संसन्धानमसुराणां प्रशासनम् ॥
- (४) पुराणं सर्वशास्त्राणां प्रथमं ब्रह्मणा स्मृतम् ।
अनन्तरं च वक्त्रेभ्यो वेदास्तस्य विनिर्गताः ॥

(P.T.C)

3. મત્સ્યપુરાણમાં નિરૂપાયેલ વિવિધ આખ્યાનો ટૂકમાં વર્ણવો. (14)

અથવા

3. મત્સ્યપુરાણનું વિષયવૈવિધ્ય ચર્ચો.

4. 'પુરાણ' શબ્દની પરિભાષા સમજાવી પુરાણસાહિત્યનો પરિચય આપો. (14)

અથવા

4. મત્સ્યપુરાણમાં વર્ણવાયેલ સાંસ્કૃતિક સંદર્ભોની ચર્ચા કરો.

5. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં ઉત્તર આપો. (કોઈપણ સાત) (14)

1. મનુએ બ્રહ્મા પાસે કયું વરદાન માગ્યું?
2. બ્રહ્માએ કોને શાપ આપ્યો? શા માટે?
3. પુરાણ મુજબ વિવિધ જીવોની ઉત્પત્તિ કયા ઋષિદંપતી થઈ છે?
4. 'પિન્ડાન્વાહાર્યક' શ્રાદ્ધ કયા દિવસે કરવામાં આવે છે?
5. ઋષિઓએ દિતિને કયું વ્રત કરવા જણાવ્યું?
6. પૃથુ રાજાએ પૃથ્વીનું દોહન કઈ રીતે કર્યું?
7. પુરુરવા કોનું સંતાન છે?
8. દક્ષપુત્રી સતીએ શા માટે આત્મબલિદાન આપ્યું હતું?
9. મત્સ્યપુરાણના કયા અધ્યાયમાં ૧૦૮ તીર્થ સ્થળોનો ઉલ્લેખ છે?
10. 'પુરાણં પञ्चલक्षणम्' એટલે શું?
11. પુરાણોમાં કયા પ્રસિદ્ધ વંશોનું વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે?
12. 'મ્' થી શરુ થતા પુરાણોના નામ આપો.

